

Základná škola, Školská 766/2, Lehota pod Vtáčnikom

Lehotáček

Školský časopis ZŠ Lehoty pod Vtáčnikom 2/2023

*Fašiangy Turíce
Veľká noc príde
kto nemá kožuška,
zima mu bude.*

*Ja nemám kožuška,
len sa tak trasiem.
Dajte mi slaninky
nech sa napasiem.*

Slovo na úvod!

Milí žiaci, som rada, že vám môžem opäť napísať niečo na úvod druhého čísla nášho školského časopisu. Hlavnú časť tohto čísla tvoria rozhovory s niektorými vašimi spolužiakmi – so šikovnými deckami, ktoré dosahujú úspechy v škole i mimo nej. Možno ste Mateja, Adama, Zuzku, Ivanku či Rebeku len zbežne zahliadli na chodbe školy. A možno ste ani netušili, aké úspechy majú za sebou. Teraz, vďaka nášmu časopisu, si o nich prečítate aj niečo viac. Možno vám v niečom poradia alebo sa inšpirujete. Čestne priznám – ani ja som o nich veľa nevedela. A to je nočnou morou každého učiteľa. Aj mojou! Tých žiakov je tak veľa! A ty sa chceš na každého usmiať, každého pozdraviť, každému pomôcť a... každého poznať!!! Koľko je v našej škole takých úžasných detí, o ktorých ešte nevieme. Možno vedľa teba sedí budúci olympijský víťaz, slávny spisovateľ, politik alebo lekár. Postupne sa vám ich u budeme snažiť všetkých predstaviť. Lebo si to určite zaslúžia.

Každý, kto robí niečo navyše a popritom musí stíhať domáceho úlohy a prípravy na vyučovanie si zaslúži náš obdiv. Skúsme to oceniť.

A skúsme to tým deckám – našim spolužiakom a žiakom aj povedať. Pochváliť ich. Určite im to dobre padne.

Prajem vám teda veľa pekných slov na jazyku pre svojich spolužiakov a príjemné čítanie

PhDr. Jana Nemčeková, PhD.

Časová os našich aktivít

Prelom kalendárneho roka bol opäť bohatý na rôzne podujatia. Niektoré naplánované podujatia sa nemohli uskutočniť, vzhľadom na chrípkovú situáciu. Tu vám ponúkame aspoň krátky prehľad toho, čo sme za ďalšie tri mesiace školského roka stihli. Viac o akciách čítajte na našom webe.

December – január – február:

*Vianočné tvorivé dielničky
Plavecký výcvik 3. a 4. ročníka
Pytagoriáda
Vianočná tržnica v obci
Chrípkové prázdniny
Vianočné prázdniny
Vianočná besiedka
Biologická olympiáda
Olympiáda v anglickom jazyku
Novoročná kvapka krvi
Šaliarsky Matko
Biodiverzita- prednáška, beseda
Lyžiarsky výcvik 8.A/B
Polročné vysvedčenie
Ekoalarm- projekt
Dejepisná olympiáda
Minikrimi z chémie
Projekt – Desiata bez obalu
Lyžiarsky výcvik 4.A/B
Deň sv. Valentína – srdiečka priateľstva
Akčná prespávačka 6. ročníka
Burza kníh
Prednáška o dospievaní pre 5.ročník
Beseda – SNP v našej obci a okolí
Fašiangy v škole
Karneval v ŠKD*

10 x „prečo?“ pre pani riaditeľku od žiakov 1. ročníka

➤ **Prečo musíme chodiť do školy? (Sofia)**

Sofia, na Slovensku platí povinná školská dochádzka pre všetky deti. Je to teda povinnosť. Ale dúfam, že ťa škola baví a že do školy chodíš rada.

➤ **Prečo musíme písať písomky? (Táňa)**

Tánička, písomky píšete, aby pani učiteľky mali podklady k hodnoteniu na konci polroka a na konci školského roka. Vy zase vidíte, čo všetko ste sa už krásne naučili a v čom sa môžete zlepšovať. Lebo aj malý nezdar alebo chyby vás posúvajú ďalej, učíte sa z nich. Ako my všetci, aj „dospeláci“. A dobrá známka dodá aj ďalšiu chuť do učenia.

➤ **Prečo nemôžeme byť stále v škole? (Paťko)**

Paťko, teším sa, že sa ti v škole páči. Ale aj pani učiteľky, pani upratovačky, ekonómky a pán školník spotrebujú čas, aby si mohli oddýchnuť a nabrať nové sily. Aby sa všetci vládali starať o školu. Aby pani učiteľky mali energiu

pripravovať pre vás každý deň zábavné vyučovanie. Prajem ti v škole veľa zábavy, úspechov a radosti z učenia.

➤ **Prečo by ste nechcela byť kuchárkou? (Táňa B.)**

Tánička, každé povolanie je dôležité. Ja som od detstva chcela učiť deti, hrávala som sa na pani učiteľku a vyučovala doma všetky bábiky a plyšové medvede. Nikdy som neuvažovala ináč a som za svoju prácu naozaj vdáčná. Je krásna, lebo vy ste úžasní a každý deň v škole je iný. Niekedy nám pripravíte ozajstné prekvapenia 😊 Nikdy by som nemenila.

➤ **Prečo sa musíme čipovať? (Ondrejko)**

Ondrejko, máme rýchlu informáciu o tom, koľko detí je v škole. Školská jedáleň vie, kto si odobral obed a rodičom príde správa, že ste prišli v poriadku do školy alebo kedy ste školu opustili.

➤ **Prečo sa v triede nemôžeme naháňať? (Samko)**

Samko, naháňanie v triede je nebezpečné. Na naháňanie nám slúžia telocvične a vonkajšie ihriská. Predpokladám, že rád športuješ. Ja

som hrávala hádzanú. Ale nie v triede. V triede sme sa nesmeli ani naháňať ani hrať s loptou. Trieda je trieda, telocvičňa je telocvičňa.

➤ **Prečo sme museli byť pri pasovaní pekne oblečení? (Ninka)**

Ninka, v deň pasovania ste boli všetci krásni, to ste vlastne vždy. Ale ten deň mal byť pre vás výnimočný, nezabudnuteľný. Pekné oblečenie k tomu určite prispelo.

➤ **Prečo chodí do tejto školy tak veľa detí? (Lucka)**

Lucka, do našej školy teraz chodí spolu 324 detí. Sme škola pre deti z Lehoty, Podhradia. A niektoré dochádzajú z Prievidze. A my sme radi, že vás máme.

➤ **Prečo sa vždy, keď vás vidím ponáhľate? (Sofia)**

Sofia, pri tvojej otázke som sa musela zamyslieť. Ja ani neviem chodiť pomaly 😊 A často sa aj ponáhľam, lebo treba riešiť rôzne veci, aby vám v škole nič nechýbalo. Ale spokojne ma zastav ako iní žiaci. Vždy ma poteší, keď sa ma niekto spýta, ako sa dnes mám, čo robím, kam idem 😊 Vtedy určite spomalím.

Dejepisné okienko od pána

učiteľ'a Mgr. Radoslava Straku

14. februára slávime sv. Valentína.

Viete že...

- **v Japonsku na Valentína dávajú ženy mužom čokoládu?**

V Japonsku existuje špeciálny druh čokolády *giri*, ktorou ženy obdarovávajú mužov. Muži obdarovávajú ženy až o mesiac neskôršie, teda 14. marca, keď je tzv. „Biely deň“. Ženy dostávajú luxusné dary a čokolády.

- **v Rumunsku čokoládu nahradili snežienky?**

V tejto balkánskej krajine sa Valentín oslavuje až o 10 dní neskôr, teda 24. februára. Tento deň sa v Rumunsku spája aj s príchodom jari. Muži a ženy si navzájom dávajú snežienky ako znak lásky a úcty. Zároveň si tváre umývajú snehom, aby im to prinieslo šťastie a zdravie po celý rok.

- **vo Walese hrajú hlavnú úlohu drevené lyžičky?**

Deň zaľúbených oslavujú 25. januára. Na tento deň pripadá oslava svätého Dwynwena, ktorý je waleským patrónom zaľúbených. Muži na znak náklonnosti k ženám, darujú ručne vyrezávané drevené lyžičky.

- **Každý rok sa vypestuje 250 miliónov kusov ruží určených pre zaľúbencov?**

Krajiny Južnej Ameriky Ekvádor, Kolumbia a africká krajina Keňa každoročne vypestujú a exportujú ruže do USA, ktoré sú určené práve na Valentína.

- **Na Filipínach sa konajú hromadné svadby?**

Tento deň je príležitosťou na hromadné svadby. Tisícky mladých párov si práve v tento deň povie „áno“. Táto udalosť je sčasti sponzorovaná filipínskou vládou, aby táto netradičná tradícia nezankla a mala svoje pokračovanie aj v budúcnosti.

- **Bonboniéra v tvare srdca má už 162 rokov?**

Prvý bonboniéru v tvare srdca vytvoril Richard Cadbury. Tá bola predstavená 14. 2. 1861. V súčasnosti sa každoročne predá približne 36 miliónov kusov tejto bonboniéry.

- **Valentínskym darčekom na, ktorý ľudia míňajú najviac sú šperky?**

V roku 2022 sa na šperky a klenoty, ktoré slúžili ako valentínsky darček minulo celosvetovo astronomických 5,8 miliárd dolárov. Vyplýva to s prieskumu Národnej maloobchodnej federácie.

Úloha zvieracích masiek počas fašiangov

Obdobie fašiang a obzvlášť fašiangový sprievod si ľudia neodmysliteľne spájajú s rôznymi maskami, ktoré sa vydávali na cestu mestom alebo dedinou, aby

rozveselili miestne obyvateľstvo. Fašiangy sú zamerané na plodnosť, ochranu pred zlými vplyvmi a majú predkresťanský starobylý charakter. Vo fašiangových obchôdzkach prevládali zvieracie masky (maškary), ktorých používanie sa pokladá za najstaršie. Masky sa používala počas rituálov, rodinných a výročných obyčajov a na území Slovenska počas zimného a jarného obdobia. Masky sa využívali aj so zámerom poistiť úrodu, prívodiť plodnosť hospodárskych zvierat aj ľudí. Materiál využívaný v minulosti obsahoval prírodné látky, akými bola napr. kožušina, drevo, rohovina, kov, slama, textilie z ľanu a konope a pod. V súčasnosti prešli masky po stránke materiálnej a výrobné výrazným technickým pokrokom. Patrí sem napr. papier, sadra, plast, priemyselné textilie a i. Maškara (*mashara*) je pôvodom z arabského *maskharah*, čo v preklade znamená žart, maškaráda, maškara. Ďalší termín súvisiaci s maskou pochádza z gréckeho *prosopon*, po latinsky *persona*, čo v preklade znamená tvár, maska, postava. Súčasnú fašiangovú tradíciu vznikli pravdepodobne zmiešaním staroslovanských osláv, ktoré sú spojené s jarnými sviatkami a stredovekou karnevalovou kultúrou.

S prírodným náboženstvom sa viažu najmä zvieracie masky ako medveď, kôň, tur a koza. Symboliku zvierat nachádzame už pri zrode samotného človeka. Najlepšie zachované a nám najbližšie významy masiek z historického hľadiska

pochádzajú z obdobia Keltov a Slovanov. Zo staršieho obdobia sú na Slovensku známe zvieracie – zoomorfné masky, ktoré sa prezentovali v dvoch rovinách: v zimných obradových hrách a vo fašiangových obchôdzkach. V oboch prípadoch súviseli s prvkami agrárnej mágie a pripisovala sa im plodonosná funkcia. V obchôdzkach mali dominantný charakter a tvorili zväčša veľkú skupinu. Zvieratá boli často zasväcované slovanským bohom. Masky koňa pre starých Slovanov predstavovali znak bojovnosti a bol zasvätený bohom ako Radegast, Svarog a Svarožič. Turoň symbolizoval silu a plodnosť. Roh mal u starých národov útočnú a obrannú funkciu. Rohy symbolizovali fyzickú silu a nadľudskú moc. Maske medveďa boli pripisované magické vlastnosti, ktoré mohli byť prenášané na ľudí. Koze bola pripisovaná magická sila s prínosom šťastia, bohatej úrody na poli a zároveň mala ochrannú funkciu pred zlými silami. Predpokladá sa, že koza je opakom turoňa v ženskom prevedení. Diviak bol symbolom mužskej plodnosti. Z jeho klov sa vyrábali ochranné amulety, ktoré mali ochraňovať bojovníkov. K zvieracím maskám neskôr pribudli antropomorfné masky – masky predstavujúce rôzne povolania či konkrétne zamestnania. Úlohou týchto masiek je parodovať a žartovne prezentovať jednotlivé povolania a zamestnania.

V marci si pripomíname dôležitosť kníh. Ty čítaš?

Marec nebol vždy mesiacom knihy. Prvýkrát ho vyhlásili za mesiac knihy v roku 1955 na počesť Mateja Hrebendu, legendárneho širiteľa knižnej kultúry.

Matej Hrebenda (10. 3. 1796 – 16. 3. 1880) milovník a zberateľ príbehov, sa totiž narodil a zomrel v marci.

Napriek tomu, že bol nevidiaci, zasvätil svoj život zbieraniu kníh z celého sveta. Neraz putoval aj niekoľko dní a nocí na jednoduchom voze práve kvôli knihám. Knihy predával, požičiaval a rozdával. Okrem zberateľskej vášni sa venoval aj šíreniu literatúry medzi prostý ľud, no neobišiel i zámožné rodiny.

Vedeli ste že...

👉 V čítaní kníh držia svetový rekord obyvatelia Indie. Čítaniu sa venujú *neuveriteľných 10,7 hodín týždenne!*

👉 *Najčítanejšou knihou na svete je biblia.*

👉 *Najpredávanejšou knižnou sériou všetkých čias je Harry Potter.*

👉 *Pokiaľ obľubujete vôňu starých kníh trpíte „Bibliosmiou“.*

👉 *V Guinnessovej knihe rekordov nájdeme aj záznam o najväčšej knihe a najmenšej knihe na svete. Tá najväčšia vznikla v Dubaji a je široká 5 a vysoká 8 metrov. Úplne najmenšia kniha má 30 strán a veľkosť iba 7 milimetrov štvorcových!*

👉 *Najdlhšia veta, ktorá bola kedy publikovaná v nejakej knihe má neuveriteľných 823 slov! Nájdete ju v knihe Bedári od Victora Huga.*

👉 *Čítanie nielen znižuje stres, taktiež znižuje krvný tlak a zlepšuje pamäť.*

👉 *Najstaršie kniha na svete pochádza z Bulharska a je celá zo zlata. Má okolo 3000 rokov, šesť strán a nájdete v nej obrázky bojovníkov, morských panien a koňov. Spracovala: Mgr. S. Ďuráková*

Čítam, čítaš, čítame – nielen v marci

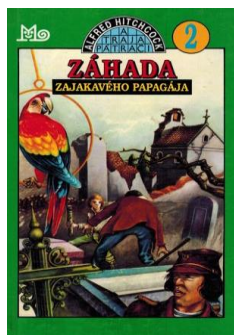
V rámci projektu Čitateľský denník, prečítali žiaci piateho, šiesteho a siedmeho ročníka pod vedením pani učiteľky Jany Nemčekovej za prvý polrok viac ako 150 kníh. Zo 7.A prečítal najviac kníh Ondrejko Kušník - 10 kníh a zo 6. ročníka Sárka Beláňová – 14 kníh. Keď som teda hľadala, kto by mi pre vás dal typy na nejaké dobré knihy, hneď mi napadli práve títo dvaja!

Ondrej Kušník zo 7.B odporúča knihu Traja pátrači

Tato kniha sa mi páčila preto, lebo jej dej je veľmi zaujímavý. Je o troch chlapcoch, ktorý sa prezývajú traja pátrači a riešia rôzne záhady. Ako napríklad tá, ktorá sa volala ZAHADA ZAJAKAVÉHO PAPAGÁJA.

Keď išli navštíviť pána Fentrissa, našli ho priviazaného o stoličku. To neznámy pán Claudius ho tam priviazal. No predsa len on nemusí byť tým najväčším zloduchom v príbehu. Pátranie sa rozbehlo a na vyriešenie záhady potrebovali najst' 7 hovoriacich papagájov. Museli použiť svoj dôvtip a myslenie aby sa mohli zaradiť na správnu stopu. Majú zo sebou len jedného papagája čiernu bradu, no či náhodou práve on nie je ta stopa?

To sa dozviete, ak si tu knihu prečítate. Táto kniha sa mi páčila nielen kvôli dej, ale aj preto, lebo je čiastočne náučná. Ja osobne mam rád tuto sériu kníh. Už som čítal viac kníh, no táto ma oslovila najviac.

Sárka Beláňová zo 6. ročníka odporúča knihu Posledný medveď

Veľmi rada čítam. Do deja sa vždy veľmi vžijem a viem si ho predstaviť takmer naživo. Kniha Posledný medveď je veľmi pekná, pútava a napínava. Je to príbeh o dievčati menom April a o jej neobyčajnom priateľovi. April žije sama s otcom v malej dedine. Nemá žiadnych kamarátov a je odlišná od ostatných dievčat. Má však šiesty zmysel, lásku k zvieratkám a schopnosť rozumieť im. Raz musí kvôli otcovej práci odplávať na medvedí ostrov. Na ostrove objaví posledného medveďa, ktorý tam žije.

Medveď je vychudnutý a má poranenú labu. April ho každý deň kŕmi a keď sa s ním spriatelí, podarí sa jej ošetriť mu zranenia. Medveďa pomenuje Maco. Každý deň sa stretávajú pri Mrožej zátoke, spoločne skúmajú ostrov a zažívajú veľa dobrodružstiev. Jedného dňa sa April rozhodne, že Maca dopraví na miesto, kde mu bude lepšie a nebude sám.. Keď má všetko prichystané rozhodne sa svoj plán uskutočniť. A ako sa to skončilo?

Nebudem prezrádzať koniec, pretože by to mohlo narušiť zážitok z čítania niekomu, kto si bude chcieť túto knihu prečítať. Poviem len, že to bola naozaj krásna knižka a mne sa veľmi páčila.

Nám sa to rýmuje...

Zimná radosť

Aneta Hevessyová, 6. ročník

Z okienka sa na svet pozriem
a odrazu niečo poviem.
Zakričím aká je to krása,
keď krajina do biela oblieka sa.

Sneh zohreje svojou perinou polia,
lúky, lesy, stromy, domy
a ja sa teším, že ho skúsím hneď
a na saniach pôjdem rýchlo vpred.

Sústredím sa na tu jazdu
ani trocha nebojím sa chladu.
Chcem len nech dlho vydrží
a ešte nech trocha nasneží.

Naši školskí trpaslíci

Timka Čičmancová, 6. ročník

Hovorí sa, povráva sa,
že raz niekto bradatý
a či azda ušatý,
kradne naše dobroty.

Nikto nevie, kto to je,
každý sa len čuduje.

Prespávačku v škole chceme mať,
nepôjdeme mi hneď skoro spať!
Prekabátíme mi toho zlodeja
a to tak, že použijeme trochu
olivového oleja.

Potrieme ním podlahu,
nachystáme návnadu .
Veď nik neodolá pizzovému koláču

ani oškvarkovému pagáču.
Zoberieme krabicu,
pripevníme zvonček
a na spodok krabice,
dáme malý klinček.

A keď v tom tichu
započujem cinkot zvončeka,
potom už len piskot
a bľakot počuť
z krabicového domčeka.
V tichosti sa priblížime
a krabicu otvoríme.

A čo potom nevidíme?
Tak sa teraz presvedčíme.
Sto malých mužíčkov,
sto malých trpaslíčkov.

Najskôr bolo dlhé ticho
dívame sa len bezducho.

A v tom: Tak to vy my kradnete
dobroty?
Dočkáte sa spravodlivej odplaty.
Ale no tak nebojte sa
ako vlastne voláte sa?

Ja som Bradáč a ja Smejko,
ja Ušatec, ja zas Bojko.
Vidíte sme malí trpaslíci,
vaši školskí nezbedníci.

Nuž vylezte priatelia milí von,
ešte kým zazvoní polnočný zvon.
A v tom draci, princezné, víly,
strigôni a všetko všemožné vyšlo
von,
než stihol zazvoniť polnočný zvon.

A čo bolo potom viete?

Sľúbte, že to nikomu nepoviete.
Všetci vaši milí škriatkovia,
s radosťou sa stali najlepší učitelia.

Fašiangy

Lilly Pastieriková, 7.B

Fašiangy, fašiangy,
už sú tu zas.
Ako každý rok,
vstupujú do nás.

Nie každý ich má rád,
keď sa s nami chlapi
s vodičkou či korbáčikom
chcú hrať.

Maľované vajíčka,
klobásky a mokré tričká.
Rýchlo, rýchlo, pozor daj,
kraslice a peniažky pri sebe maj.

Fašiangy, fašiangy,
už sú tu zas.
Ako každý rok,
prídu a oídu zas.

Valentín

Emma Kolčáková, 7.B

Keď ráno vstanem,
do kalendár pozriem.
Uvidím dátum čarovný,
hnev, strach, zahodím
a valentínsku náladu hneď nalaším.

Za svojou milou
s úsmevom pobežím.
Ružičku kúpim,
báseň pre ňu zložím.

Milujem ťa, milujem,
básničku ti zarecitujem.
Milujem ťa, milujem,
ružičku ti darujem.

Valentín

Karin Petrášová, 5.A

Ja som žena, on je muž,
sv. Valentín je tu zas už.

Srdce k srdcu,
ruka k ruke,
dá mi ružu,
ja mu lásku.

Lásku nemám,
lásku hľadám,
vystačím si teda sama.
Valentín je tu zasa
a ja sama.

Krvavá ružička

Karolína Kurčíková, 7.B

Ružičku krvavú ti podávam,
boľavé srdiečko si vylievam.

Láska moja jediná,
ty si mi ho zlomila.

Dúfam, že s tou ružičkou,
odíde môj žiaľ.
Veď som ti moja drahá,
všetko dal.

Netýraj ma láska moja,
veď je Valentína.
Vysadím ja celé pole kvetín.
Len pre teba.

Ukážem ti slnko.
Dám ti mesiac.
Zapálím všetky hviezdy
na nebi.

Na tanier naservírujem krásu sveta.
Znesiem ti aj modré z neba,
ušijem anjelské krídla,
veď si moja Valentína.

Tak ...

Netáraj mi láska moja,
keď je toho Valentína.
Krvavú ružičku, moje srdce,
ku tebe donesiem.

Šaliarsky Mat'ko na našej škole pozná svojich víťazov. Je medzi nimi aj tvoj spolužiak?

Dňa 25.januára sa uskutočnilo školské kolo recitačnej súťaže s názvom Šaliarsky Mat'ko. Žiaci súťažili v prednese slovenských povestí. Porota v zložení PhDr. Jana Nemčeková, PhD., Mgr. Miroslava Gajdošová a Mgr. Magdaléna Kocáková vybrali týchto víťazov:

1. kategória

1. miesto - **Hana Zaf'ková, 3. B**
2. miesto – **Diana Rybárová 3.B**

2. kategória

1. miesto – **Viktória Vidová, 5.A**
- 2.miesto – **Patrik Sochora, 5.A**
- 3.miesto – **Natália Valenteje, 5.A**

3.kategória

1. miesto – **K. Y. Kurčíková,7.B**
- 2.miesto – **S. Beláňová, 6.ročník**
3. miesto – **Z. E. Hájovská, 7.A**

Víťazom srdečne gratulujeme a všetkým zúčastneným sa chceme veľmi pekne poďakovať. Poveš' sa učili mimo svojich školských aktivít a vo svojom voľnom čase, cez Vianoce, po viacerých odkladoch termínov súťaže.

Deviataci sme v tom s vami.

Pár rád ako zvládnuť monitor čo najlepšie!

Pred testom

Začni s prípravou čo najskôr. Naša škola ti ponúka krúžky na doučovanie zo slovenského jazyka a matematiky, tak to využij a pravidelne ich navštevuj!

Je dobré obetovať z voľného času a nespoliehať sa iba na vedomosti získané v škole alebo na krúžku. Klikni na www.nucem.sk a najdeš zverejnené testy z minulých rokov. Zapamätaj si, čím viac budeš precvičovať, tým ľahšie a istejšie zvládneš samotný test.

Existujú knižne vydané testy zo slovenského jazyka a matematiky pre 9. ročník. Táto investícia sa ti určite vyplatí.

Počas testu

Upokoj sa – dýchaj pomaly a zhlboka.

Otázky v teste čítaj veľmi pozorne a sústredene (na to žiaci často zabúdajú).

Prečítaj si ukážky úlohy aj všetky možnosti riešenia úloh.

Rieš vždy len jednu úlohu.

Otázky čítaj úplne pokojne, podčiarkni si, čo je v nich najdôležitejšie.

Zakrúžkuj si otázky, ktoré vieš zodpovedať ako prvé.

Zváž, koľko času ti zaberie zodpovedanie každej otázky.

Pripočítaj k tomu čas, ktorý potrebuješ na kontrolu celého testu.

SPRING

FLOWERS	GRASS
SUNSHINE	BUTTERFLY
WARM	BLOSSOMS
RAINBOW	SEEDS
MAY	WIND

ASPERGERA MÁ AJ MESSI!

O tom, akí sú žiaci s Aspergerovým syndrómom a ako im aj my môžeme ulahčiť život v škole s našou školskou psychologičkou Mgr. Luciou Kopčanovou.

Lucka, na škole pôsobíš ako školská psychologička, mnohí žiaci a samozrejme aj učitelia už veľa krát využili tvoju pomoc a tvoje rady. Hoci je veľa tém, o ktorých by sme sa mohli rozprávať, poďme dnes hodiť reč o Aspergerovi. Ako by si nám jednoducho vysvetlila čo to Aspergerov syndróm je?

Aspergerov syndróm je radený medzi poruchy autistického spektra. Je pomenovaný podľa Hansa Aspergera, ktorý sa venoval starostlivosti ľuďom, ktorí týmto syndrómom trpeli (1944). Asperger si u svojich detských pacientov všimol problémy v sociálnom správaní, zvláštnosti v komunikácii, obmedzené záujmy a motorickú neobratnosť. Pri Aspergerovom syndróme sa prejavuje narušenie v oblasti sociálnej interakcie, komunikácie a vzorcov správania.

Ako sa prejavuje Asperger?

Medzi najväčší problém ľudí s Aspergerovým syndrómom je sociálne vylúčenie. Nenadväzujú, ani väčšinou nemajú túžbu nadväzovať vzťahy s rovesníkmi. To prichádza až v dobe dospelovania, kde však narážajú na svoju sociálnu a komunikačnú neobratnosť. Absentuje schopnosť neverbálne komunikovať, teda nerozumejú reči tela. Nakoľko majú problémy v sociálnych interakciách, často nereagujú na otázky. Na otázku odpovedajú mlčaním, môžu byť teda považovaní za nezdvorilých a arogantných. Ich reč má určité špecifiká – môžu hovoriť pedantne, monotónne, stroho, neprimerane hlasno. Ustálené slovné spojenie či príslovia berú doslova, nepoznajú iróniu či sarkazmus, zveličenie ani metaforu. Problém majú vo verbálnej komunikácii. Ťažkosti aj s chápaním vtipov a irónie, čo vedie k prejavom sociálne veľa krát ťažko akceptovanému správaniu. Ak chceme, aby doniesol „topánku“, asperger potrebuje presnú inštrukciu – teniska, lodička, papuča... vráti sa s prázdnyimi rukami. A nevie sa opýtať, lebo nevie, prečo tomu nerozumie.

Jedinci s AS problematcky dekodujú neverbálnu komunikáciu druhých ľudí. Je pre nich ťažké z výrazu tváre, postoja tela alebo gesta usudzovať, čo si ľudia myslia. Nie sú tak schopní „prečítať“ emocionálne signály, ktoré druhá osoba s pomocou neverbálnej komunikácie vysiela. Obzvlášť majú ťažkosti chápať jemné a komplexné pravidlá, ktorými sa neverbálna komunikácia riadi.

Problém tiež nastáva s nadviazaním očného kontaktu, ktorý je v ľudskej komunikácii bežný. Navyše sa vyhýbajú aj telesnému kontaktu, takže treba odmietnu podanie ruky. Nerozumejú spoločenským pravidlám. Majú ťažkosti aj s telefonovaním. Typickou črtou je ich neschopnosť empatie a čítanie medzi riadkami. Okolie si to môže vyložiť ako nezujem ich nezujem o druhých.

Majú ťažkosti s tímovou prácou. Súťaživosť, pravidlá hier, či dokonca zmysel pre fair-play ostávajú pre mnohé deti s AS nepochopiteľné. Majú ťažkosti začať projekt, nechut' k súťaženiu, neprimerané reakcie pri prehrách.

AS je tiež charakteristický tým, že ľudia ním trpiaci, majú ťažkosti s vyjadrením vlastných pocitov, stereotypné záujmy a správanie a jeho presné načasovanie. Ak sú z činnosti vyrušení, môžu reagovať neadekvátne situácii. Svojmu záujmu sa venujú neobvykle vytrvalo.

O ľuďoch s Aspergerom koluje aj veľa predsudkov. Sú žiaci z Aspergerom konfliktnejší?

Nemyslím si, že sú konfliktnejší. Skôr vnímam, že veľa nedorozumení, ktoré vzniknú v sociálnych interakciách sú spôsobené rozdielnym vnímaním.

Učia sa horšie?

Intelekt u ľudí s AS je v pásme normy, alebo vyšší. Celkový mentálny vývoj nie je oneskorený, často sú deti považované za nadpriemerne inteligentné, skoro poznajú písmená a čísla, v ranom veku vedia čítať a počítať, majú encyklopedické či technické záujmy i nad úrovňou svojho veku. Najčastejšie si ľudia s AS v rámci profesie vyberajú odbory matematické a prírodné vedy. Ich silnou stránkou je prevažne logické uvažovanie.

Lucka, čo Aspergerov syndróm a šikana. Čítala som príbeh sedemročného žiaka, ktorý chcel vyskočiť z okna, lebo po ňom spolužiaci kričali. Znášajú Aspergeri tlaky okolia ťažšie?

Pre svoju sociálnu naivitu sa môže stať obeťou šikany. Schopnosť obrany detí s AS je kvôli sociálnej nešikovnosti voči posmievačom alebo trýzniteľom minimálna.

O ľuďoch s Aspergerom hovoria ako o nepochopených génioch. Aspergerov syndróm mal vraj Albert Einstein, Ludwig van Beethoven, Thomas Alva Edison. Medzi súčasnými celebritami má Aspergera napríklad argentínsky futbalista Lionel Messi. Môžeme teda povedať, že hoci žiakov s Aspergerom podceňujeme, majú predpoklady stať sa veľkými ľuďmi? Každý z nás má silné a slabé stránky. Niektorí môžu byť skvelými odborníkmi na prírodné vedy, avšak u neho absentuje empatia. Tak isto Asperger je sociálnym dyslektikom, ktorý môže byť vynikajúcim vedcom, programátorom, ... Každý človek, dieťa je výnimočné.

Pár rád ako vychádzať s človekom, ktorý má Aspergerov syndróm:

-Buďme priateľmi. Viac sa naučím od vzoru ako z kritiky.

- Nechcete, aby som Vám vždy vysvetlilo svoje správanie. Niekedy to naozaj neviem a dokonca ani nerozumiem, čo zlé som urobilo.

-Diskutujete so mnou o mojom správaní počas konfliktu. Ja Vás však nepočúvam, som nahnevaný. Uznávam, že je dobré si o veciach pohovoriť, ale nie je lepšie nechať to na neskôr?

- Nechcete, aby som Vám vždy vysvetlilo svoje správanie. Niekedy to naozaj neviem a dokonca ani nerozumiem, čo zlé som urobilo.

- Potrebujem, aby ste boli dôslední a neprotirečili si. Umožňuje mi to vedieť na čom som a nevyvoláva to vo mne zmätok a neistotu.

- Nezapárajte. Keď to robíte, chránim sa tak, že sa tvárim, že som hluchý.

- Odpustite si siahodlhé prednášky. Boli by ste prekvapení, ako dobre viem, čo je dobré a čo nie.

- Keď urobím chybu, neznamená to, že som zlý. Urobilo som chybu, tak ako sa to môže stať každému v živote. Naučte ma niest' si za chyby zodpovednosť, ale nehovorte mi, že som zlý.

- Čakám na Vašu pochvalu a povzbudenie. Veľmi si želám, aby ste na to nezabúdali.

Frfloši? Nech prídu a povedia nám ako to robiť lepšie!

O školskom parlamente, o úspechoch, neúspechoch aj predsavzatiach s koordinátorkou školského parlamentu Mgr. Darinkou Oršulovou.

Darinka, tvoje meno sa na škole nespája len s večným úsmevom na tvári a láskavým prístupom k žiakom či kolegom, ale aj s činnosťou školského

parlamentu. Ako si sa k tomu dostala?

Bol to tvoj nápad založiť na škole niečo také?

Janka, ďakujem, no neviem či si ozaj zaslúžim tú poklonu z tvojho oslovenia, urobím všetko pre to, aby som ju naplnila. ☺ Myšlienku školského parlamentu (ŠP) priniesla na našu školu pani riaditeľka Mgr. Katarína Šnircová. Ona ma poverila koordinovaním ŠP na

našej škole. Na začiatku som nemala vôbec žiadnu predstavu, netušila som čo takáto práca znamená. Postupne som hľadala na internete, informovala som sa na iných školách, medzi kamarátkami a veľmi mi pomohlo víkendové školenie,

na ktoré ma pani riaditeľka K. Šnircová poslala. Potom sme už pomaličky, krok za krokom začali písať „históriu“ práce ŠP na našej škole.

Aké výhody pre žiakov plynú z činnosti školského parlamentu? Uvedomujú si žiaci vôbec že je super, ak majú na škole svojich zástupcov? Vážia si to?

Janka, teraz si „trafila kliniec po hlavičke“. Dva pandemické roky trochu utlmili prácu parlamentu, lebo z pochopiteľných dôvodov sme nemohli robiť takmer žiadne akcie. Nie je veľmi jednoduché znovu dostávať do povedomia prácu parlamentu a namotivovať aj samotné deti na zmysluplnú prácu v parlamente, lebo si to vyžaduje čas navyše. Všetky výhody sú v našom štatúte, ktorý je na stránke školy. Je však čas spropagovať a pripomenúť dôležitosť parlamentu, musím na tom zapracovať aj ja, napr. na najbližšej porade. Či si to deti vážia? Dobrá otázka - no ono to záleží od jednotlivých členov, ich osobnosti, nasadenia, spolupráce z triednym učiteľom, nedokážem to nejako skontrolovať, ale myslím, že Väčšina detí si vážia mandát, ktorý im trieda dala. Na druhej strane som si vedomá, že je ešte veľa detí, ktoré si z práce ŠP robia „srandu“, ale tomu nezabráname.

Čo okrem organizácie akcií školský parlament robí?

Na zasadnutiach, ktoré máme podľa potreby, riešime aj triedne a školské problémy, podnety, ktoré nám prichádzajú do schránky dôvery, niekedy dostaneme úlohu od pani riaditeľky porozmýšľať nad niečím, ako to vidia deti a ako by sa to dalo riešiť z ich pohľadu. To by ste sa čudovali, aké radikálne riešenia sú deti schopné navrhnúť, keď sa jedná napr. o poškodenie školského majetku, alebo náznaky šikany či ubližovania. Niekedy sa aj zasmejem a musím ich trochu usmerniť. Všetci by sme boli radšej, keby sa žiaci správali slušne a férovo – vieme však, že to nie je utopistické želanie. A ešte jedna vec, škoda, že nemáme nejakú pevne stanovenú hodinu, cez ktorú by sme sa mohli stretať, ale prakticky je to nemožné, vzhľadom na rozvrh, tak môj ako detí, a popoludňajšie aktivity členov parlamentu, lebo prevažne sú to deti, čo sa aj popoludní niečomu venujú.

Vymýšľať a organizovať akcie býva často náročné. Nie všetci to však vždy ocenia, mnohí to aj oľflú. Čo by si im odkázala?

Keď robíme plán akcií snažíme sa, aby tam boli akcie „z každého rožka troška“, t.j. aby si každý mohol vybrať. Je už len na dobrovoľnosti detí, či sa zapoja, alebo

nie. A frflošom odkazujem, že ich veľmi rada privítam v miestnosti výchovnej poradkyne, kde môžu povedať, čo by si asi tak predstavovali, aby sme robili, čo by im ulahodilo. Alebo môžu využiť edupage. Ak zostanú ticho, potom môžu pokojne ďalej frflať – nepomôžeme im.

Ako sa ti spolupracuje so žiakmi? Sú aktívni sami od seba alebo ich treba motivovať?

Je to veľmi individuálne. Nieкого treba trošku nakopnúť a niekto má sám od seba dobré nápady. Každý rok je to iné, lebo vždy sú nejaké nové tváre v parlamente a chvíľu trvá, zakiaľ sa aj medzi sebou spoznajú a nájdu odvahu povedať svoj názor. Je fajn, ak je medzi členmi aspoň jeden taký zanietenec a potom to už ide...

V škole každoročne organizuješ mnohé akcie. Ak by si si mala zaspomínať a vybrať jednu, ktorá bola najvydarenejšia, ktorá by to bolo?

Fúha, to je veľmi ťažká otázka! Mňa teší každá vydarená akcia, či je malá alebo väčšia. Ale dobre, ak mám odpovedať, tak veľmi ma potešila vlašajšia akcia, ktorú sme organizovali v spolupráci s tímom z Pedagogickej fakulty Univerzity Palackého v Olomouci - Ústav špeciálnepedagogických štúdií pod vedením PhDr. Lucky Pastierikovej, PhD., rodáčky z našej dediny. Deti si isto spomínajú na tie dva dni, počas ktorých nám na piatich stanovištiach venovaných zrakovému a sluchovému postihnutiu, poruchám autistického spektra, telesnému postihnutiu, trpezlivo vysvetľovali, ako sa dokážu vzdelávať aj ľudia s hendikepom. To sa veľmi dotklo tak detí, ako aj nás pedagógov. Bola to skvelá akcia. A možno ešte bude ☺.

A naopak? Z ktorej akcie si neskôr mala zmiešané pocity a teraz si o nej hovoríš, že by mohla dopadnúť aj lepšie?

Medzi prvé akcie, ktoré vôbec parlament robil, patril Deň jabĺk. Deti z nižších ročníkov majú z tejto akcie veľkú radosť a zapája sa nám aj veľa rodičov, ktorí ochotne napečú jablkové dobroty. Mrzí ma dehonestácia tejto akcie, najmä žiakmi vyšších ročníkov.

A na záver ešte jedna otázka - máme v škole šikovné decká, ktoré budú aj v ďalších rokoch ťahať školu svojou aktivitou v školskom parlamente dopredu?

To som si istá, za to by som dala ruku do ohňa! Je našim pedagogickým majstrovstvom takéto deti nájsť, dať im príležitosť a motivovať ich k dobrým nápadom. Tento potenciál tu je. A deti vyzývam k odvahe, kreativite, otvorenosti. Aj práca v parlamente môže byť pre nich skúsenosťou pre výber budúceho povolania, skúšku trpezlivosti, tímovej práce a slušného vystupovania.

Spoločné akcie? Vďaka nim majú triedy možnosť spoznať sa

S Rebekou Šnircovou zo 7.B o školskom parlamente a o tom, prečo sú takéto akcie pre školu dôležité.

Rebeka, ako dlho pôsobíš v školskom parlamente?

V školskom parlamente pôsobím dva roky.

Aké to je zastupovať ostatných študentov? Mala si obavy? Chodili za tebou a dávali ti nápady, čo by chceli v škole zlepšiť?

Byť členom v parlamente a zastupovať ostatných študentov ma baví. Obavy som mala len krátko, nakoľko ostatní členovia sú veľmi priateľskí a dobre sa s nimi spolupracuje. Áno, sem tam za mnou chodia ostatní študenti, ale skôr iba moji spolužiaci.

Aké akcie si pre školu vymyslela ty sama? Ktorá akcia sa ti páčila najviac?

Najviac sa mi páčila akcia: „Každý iný, všetci rovní,“ ktorú som síce v parlamente navrhla ja, ale s nápadom mi pomohla moja krstná mama, ktorá pomáhala túto akciu pripraviť.

Myslíš, že je školský parlament pre našu školu dôležitý?

Ja si myslím, že školský parlament je pre našu školu veľmi prospešný.

Čo by si odkázala žiakom, ktorí sa o školský parlament nezaujímajú alebo ho nepokladajú za dôležitý?

Spoločné akcie v škole, sú dôležité, nakoľko je to príležitosť, aby sa stretli žiaci zo všetkých tried. Mám rada, keď si cez akcie školského parlamentu pripomíname napr. sviatky a tradície, ako je napr. Mikuláš

Aké akcie nás v škole čakajú najbližšie obdobie?

V najbližšej dobe nás čaká predaj srdiečok v Deň sv. Valentína, ale napríklad aj súťaž o najoriginálnejší darček pre svoju triednu učiteľku.

Kam by sa mohol školský parlament podľa teba ďalej posunúť? Je niečo, čo by sa v ňom podľa teba dalo zlepšiť?

Myslím si, že školský parlament funguje dobre, je naplánovaných veľa zaujímavých akcií, na ktoré sa môžu všetci žiaci už teraz tešiť!

Láska? V poézii aj v živote je vždy aktuálna!

S víťazkou okresného kola Hviezdoslavovho Kubína o poézii, úspechoch i tréme

Alex, ak by som o niekom zo školy mohla povedať, že má umeleckú dušu, asi by som to povedala o tebe. Zapájaš sa do školských i obecných akcií, píšeš básne do súťaží, pasuješ prvákov, si aktívna v divadelnom krúžku... Kde na to popri príprave na vyučovanie berieš čas? Dá sa to všetko stíhať?

Všetky aktivity, do ktorých som sa zapájala a stále zapájam, mi robia radosť, takže čas, si na ne cielene nevyhľadávam, sú súčasťou môjho života. Robí mi radosť byť v dianií aktivít, do ktorých môžem prispieť svojou prítomnosťou, obdarit' seba pocitom radosti a samozrejme obšťastniť i ostatných zúčastnených. V útlom detstve, sme strávili s rodinou dva roky v Nemecku, v kolektíve prevažne nemecky hovoriacich detí, kde som svoje postavenie a zapadnutie do kolektívu musela vydobýť. Myslím si, že to bol prvý štart a nakopnutie vedieť byť prispôsobivá, komunikatívna a aktívna, ak som nechcela "sediť v kúte". Hravou formou som

získala postoj nebát' sa a presadiť svoje postavenie v detskom kolektíve, čo nie vždy je ľahké. A to sa so mnou "vlečie" doteraz.

V marci ťa čaká okresné kolo Hviezdoslavovho Kubína. Z minulého roka obhajuješ krásne 2. miesto. Bola si s umiestnením spokojná? Čo si recitovala?

Na marec sa veľmi teším, pretože to bude už druhýkrát, čo absolvujem okresné kolo Hviezdoslavovho Kubína. Na mojej premiére prevažovali vo mne pocity zvedavosti, rešpektu a výzva, v ktorej si môžem porovnať sily so šikovnými žiakmi z nášho okresu. Umiestenie na druhom mieste ma veľmi potešilo, ale úprimne povedané, úspech pre mňa a zároveň česť bolo už len zúčastniť sa tohto podujatia a nasat' atmosféru Hviezdoslavovej pamiatky, ktorá sa celý čas vírila v ovzduší. Posunuli ma vpred pozitívne hodnotenia skúsenej poroty. Ich názory a rady som si naozaj zobrala k srdcu. Recitovala som prózu od Márii Jančovej - Stará mať rozpráva o povodni, ktorú mi vybrala pani učiteľka Mgr. Mária Uhlárová. Tento príbeh mi zjavne "sadol" a nesie si posolstvo pre viaceré generácie.

Aká je konkurencia na okresom kole? Je tam veľa šikovných deciek?

Určite áno, obdivujem porotu, ktorá má dôležité slovo pri umiestňovaní žiakov do poradových miest, pretože je isto ťažko merateľná výnimočnosť každého prítomného.

Máš pri recitovaní trému? Ak áno, ako s ňou bojuješ?

Ako som už spomínala trému nemávam, ale to neznamená, že mi nezáleží na podaní čo najlepšieho výkonu.

Akú báseň sa učíš tento rok?

Tento rok sa pripravujem s básňou " Tá láska" od francúzskeho básnika Jacquesa Preverta, ktorú mi odporučila pani učiteľka Nemčeková.

Prečo si vyberáš radšej poéziu?

Úprimne (smiech). Beriem to, čo mi moji skúsení pedagógovia odporučia. Pojem lásky a jej rôzne podoby, je nevyhnutné vyzdvihnúť zvlášť v tejto "ťažkej" dobe, preto považujem tento výber básne za veľmi aktuálny.

Spájaš svoju budúcnosť s umením? Chcela by si študovať niečo, čo má k tomu blízko?

To je veľmi dobrá otázka. Venujem sa tri roky hre na gitare pod vedením skúseného pedagóga a hudobníka pána Martina Gloneka, taktiež od malička som tancovala v školskej tanečnej skupine "Vretienko" pod vedením pani učiteľky Darinky Oršulovej, kde sme absolvovali viacero vystúpení pri príležitosti osláv v našej obci. Momentálne pôsobím druhý rok v tanečnej skupine Glow up, ktorú vedie profesionálna a mediálne skúsená tanečná umelkyňa Jana Žužová, ktorá má za sebou bohaté tanečné skúsenosti, nielen v tanci, ale z profesionálnych tanečných svetových súťaží, vystupovala v hudobných klipoch svetových tanečníkov, a to je momentálne pre mňa človek, ktorý mi vie odovzdať skúsenosti a podeliť sa s ostatnými dievčatami o výnimočné zážitky. Takže ak sa v budúcnosti ocitnem v umeleckom svete (baví ma aj herectvo, ktoré zatiaľ presadzujem v školskom divadelnom krúžku pod vedením pani učiteľky Janky Nemčekovej), nebudem to mať až také ťažké. Verím na šťastné náhody a správne využité príležitosti, ktoré mi isto pomôžu nasmerovať sa správnym smerom, kde budem spokojná a šťastná a budem môcť šíriť svoje skúsenosti pre mladšiu generáciu.

Čo by si odporučila novej mladším žiakom, ktorí majú tento rok na recitačných súťažiach premiéru?

"Veľa šťastia" (smieech)

Vraj je lenivý a učí sa len keď potrebuje. A aj tak chodí po olympiádach

S deviatakom Matejom Levčíkom o škole, o úspechoch i o voľnom čase

Matej hoci ťa ja osobne neučím, počúvam na teba len samé chvály. Tento rok ideš, resp. si bol na okresnom kole olympiády z angličtiny a z biológie. Mal si nejaké podobné úspechy aj v minulom školskom roku alebo z iných predmetov? Minulé roky som sa nehlásil na olympiády, takže nie, ale niekedy asi ešte na prvom stupni, som bol na pytagoriáde na okresnom kole.

Veľká vďaka za prípravu patrí určite aj pani učiteľkám, ktoré ťa učia a pripravujú. Motivovali ťa k zapojeniu alebo ani nebolo treba a biológia a angličtina sú tvoje obľúbené predmety? Na anglickú olympiádu som išiel,

lebo sa aj chystám na bilingválne gymnázium a na olympiádu z biológie ma prihlásila pani učiteľka Černáková.

Venuješ sa biológiu alebo angličtine aj vo voľnom čase? Biológii ani nie, ale angličtina ma sprevádza celým dňom. Či už vytiahnem mobil alebo mi nevie napadnúť nejaký slovenský výraz.

Olympiádu z angličtiny už máš za sebou. Ako to prebiehalo na okresnom kole? Povedal by som že v pohode, ale pohorel som na ústnej časti, keďže prvá časť ústnej časti sa spoliehala hlavne na kreativitu a druhá časť ústnej časti bola dialóg, v ktorom som moc nepochopil zadanie.

Cítil si veľkú konkurenciu? Viac-menej aj áno.

Niektorí, sa boja hovoriť po anglicky, ty z toho strach asi nemáš a keby ťa oslovil na ulici nejaký cudzinec asi by si mu aj vedel odpovedať. Čo z angličtiny sa ti zdá najťažšie? Nenapadá ma nejaký príklad.

Často sa hovorí, že angličtina sa dá veľmi dobre naučiť aj z filmov, hier či pesničiek. Myslíš, že je to pravda? Myslím že určite.

A čo biológia? Ktorá oblasť ťa zaujíma najviac? Popravde, nechcem to takto povedať, ale na tú biológiu som sa dostal úplne náhodou.

Keďže si deviatak, už sa asi rozhoduješ, kam ísť študovať ďalej. Je výber školy náročný alebo si už dávno rozhodnutý? Pomáhajú pri výbere aj rodičia? Nevieť ešte plne čo chcem robiť, tak som si vybral to bilingválne gymnázium. Bilingválne preto lebo ma baví angličtina a určite mi pomôže keď budem chcieť ísť niekam do zahraničia.

Chcel by si aj v budúcnosti pokračovať v štúdiu týchto predmetov? Môžeme od teba čakať že budeš prekladateľ alebo pán doktor? Tá biológia nie je môj šťastný predmet, to som mal skôr šťastie, takže radšej by som sa prikláňal k tej angličtine. K tej angličtine, nie prekladateľ nechcem byť, ale určite ju chcem uplatniť v budúcnosti.

A posledná otázka – čo robí Matej Levčík z 9.B, keď sa neučí... Máš čas aj na nejaké hobby? Prosím piš len také veci, ktoré môžeme uverejniť ;) :P Som celkom lenivý a učím sa len keď potrebujem, takže času by som aj našiel. Chodím na karate, kde som hneď na prvej súťaži mal skoro zlato, stále ma to štvie, a asi ako každý iný si zahrám nejakú videohru, keď nemám čo robiť.

Raz bude učiteľkou angličtiny. Zuzka sa ju učí aj zo seriálov i z hier

Účastníčka okresného kola olympiády v anglickom jazyku Zuzka Ďurinová zo 7.A o angličtine i o tom, čo by rada robila v budúcnosti.

Zuzka jazyky vo všeobecnosti patria určite medzi tie najt'azšie predmety. Ty si sa však dostala až do okresného kola

anglickej olympiády. Prečo práve angličtina? Baví ťa učiť sa jazyky?

Väčšina učiteľov mi hovorí že mám talent na jazyky. Učila som sa Anglicky od mojich 4 rokov. Začalo to tak, že som vedela základné slová ako dog a cat ale po čase som sa zlepšovala hraním anglických hier, pozeraním anglických seriálov. Stále sa snažím zlepšovať.

Venuješ sa angličtine aj mimo vyučovania a robeniu domácich úloh? Angličtine sa venujem stále.

Používam ju pri hraní hier a pozeraní videí na youtube. Čítanie anglických kníh dokáže rozvinúť slovnú zásobu a ak si ju budete čítať nahlas, tak sa vám zlepší aj výslovnosť väčšiny slov.

V škole som ta videla viackrát ako čítaš anglickú knihu. Myslíš, že je to dobrý spôsob ako sa zlepšiť v jazyku? Čítanie anglických kníh dokáže rozvinúť slovnú zásobu a ak si ju budete čítať nahlas, tak sa vám zlepší aj výslovnosť väčšiny slov.

A čo podcasty alebo seriály v angličtine? Počúvaš? Pozeráš? Odporučila by si niečo svojim spolužiakom? Samozrejme. Moc nepozerám seriály, ale nejaké tie pesničky počúvam stále prostredníctvom spotify alebo tik toku.

Chceš aj ďalej v budúcnosti pokračovať v štúdiu jazykov? Lákajú ta také odbory ako tlmočníctvo, prekladateľstvo či učiteľstvo jazykov? Ľahká odpoveď je áno. V budúcnosti mám v pláne učiť angličtinu buď na strednej, alebo na druhom stupni základných škôl.

A o nej si už počul? Športový multitalent sedí v šiestej triede

So šiestačkou Ivanou Habalovou o bežkovaní, kanoistike a veľkých snoch Ivka, ty si taký náš multitalent. Viem, že si sa venovala bežekému lyžovaniu a teraz sa venuješ kanoistike. Podme sa ale najskôr porozprávať o tom

bežekom lyžovaní. Kde si trénovala? Ved' snehu tu na okolí už býva naozaj málo.

Trénovala som v Klube lyžiarov Nováky pod vedením trénerov Františka Klementa staršieho a Františka Klementa mladšieho, ktorým som vďačná za to, že mi ukázali správnu cestu v športe a ktorí stáli za všetkými mojimi úspechmi. Trénovali sme prevažne na Skalke pri Kremnici, pretože snehu bývalo v našom okolí málo, občas sa podarilo trénovať aj na Chvojnici a občas sme išli na tréning na Štrbské Pleso.

Aké úspechy si v bežekom lyžovaní dosiahla ?

Počas pretekania v bežekom lyžovaní som sa viac krát umiestnila na stupni víťazov, podarilo sa mi aj zvíťaziť a mala som viac druhých a tretích miest, a v jednej sezóne som sa umiestnila v celkovom hodnotení slovenského pohára na druhom mieste.

Prečo si s ním skončila?

S bežekým lyžovaním som skončila v období pandémie, kvôli nadmerným stresovým situáciám a kvôli tomu, že nás v kolektíve zostalo veľmi málo detí, teda dve. Pre porovnanie v kanoistike je nás spolu detí aj starších okolo 40.

Si pri kanoistike spokojnejšia? V čom je kanoistika lepšia ako bežeké lyžovanie ?

Oba športy ma veľmi bavia a každý má svoje čaro. Bežeké lyžovanie má napríklad výhodu v tom, že keď počas pretekov spadnete, tak sa môžete postaviť a pokračovať v pretekaní, ale v kanoistike keď sa s loďou prevrátite (po našom vykúpete), preteky pre vás skončili. Kanoistika ma momentálne baví viac, pretože je tam viac detí a trénerov, sú tam profesionálne trénažéry a posilňovňa, takže aj keď je jazero cez zimu zamrznuté, tak môžem ďalej trénovať pádlovanie a techniku a posilňovať svalstvo.

Aké úspechy si dosiahla v kanoistike?

V kanoistike zatiaľ nemám veľa úspechov, pretože som s ňou začala iba minulý rok, no jeden je za druhé miesto v dvojčkajaku (po našom v debly) z pretekov v Poľsku.

Ako prebiehajú tréningy? Kol'kokrát do týždňa trénujete?

Tréningy bývajú 5 až 6 krát týždenne, detská kategória pod vedením trénerky Andrei Rusovej a staršia kategória, kde už som od októbra minulého roku aj ja, pod vedením trénera Ľubomíra Hagaru. My máme tréningy od 15,30 do cca 18,00 hod. podľa toho či je zima alebo leto. Počas celého tréningu na nás dozerá pán tréner a usmerňuje nás. Tréningy bývajú zamerané aj na vytrvalosť aj na silu, takže veľa beháme, posilňujeme a v lete veľa jazdíme na vode.

Chodievate aj na sústredenia? Ako kanoisti chodievame na viacero sústredení, v letnom období sme chodili na Rudno a v zime chodievame na sústredenia na Štrbské Pleso. Naši reprezentanti z klubu chodievajú pravidelne na sústredenia aj do zahraničia.

Bola si na súťaži aj v zahraničí? Zatiaľ som bola na pretekoch v zahraničí iba jedenkrát a to v Poľsku, kde som získala vyššie spomínané druhé miesto v dvojkajaku.

Čo by si v kanoistike rada dosiahla? Máš vytýčený nejaký cieľ?

V kanoistike by som rada dosiahla ešte veľa úspechov, ale hlavne je

teraz mojim cieľom dosiahnuť absolútnu stabilitu na vode. A potom v budúcnosti by som sa rada dostala na olympijské hry.

Má osemnásť medailí, trénuje každý deň a teší sa, že vďaka vodnému pólu môže precestovať celý svet. Adam Lutring

Adam, koľko rokov sa už venuješ vodnému pólu?

Vodnému pólu sa venujem už viac ako osem rokov. Mal som obdobie, kedy som nemohol hrať kvôli zdravotným problémom a bolo ťažké po niekoľko mesačnej pauze chytiť ten správny rytmus, aby som dobehol spoluhráčov.

Sú tréningy náročné?

Záleží od toho, aký je tréning na pláne. Kondičné tréningy sú ťažké. Na kondičnom sa hlavne zameriavame na tréning nôh, aby sme ich mali silné a aby sme boli vo vode rýchlejší. V teoretickom sa zameriavame na štýl hry – bránenie, útočenie alebo formácie, aby sme zmiatli súpera.

Ako často trénuješ? Ako také tréningy prebiehajú?

Trénujeme každý deň po dve hodiny. Najprv sa rozcvičíme, aby sa nám vo vode niečo nestalo. Potom sa postupne rozplávame, rozpasujeme a rozstrieľame. Potom pokračuje tréning kondičný alebo teoretický.

Aké úspechy si už dosiahol?

Čo sa týka úspechov tak tých mám pomerne veľa. Dostal som sa do slovenskej reprezentácie. Mám osemnásť medailí z rôznych podujatí zo Slovenska a aj zo zahraničia. Ako tím sme diktovali poradie v tabuľke, a tak vyhrali štyri Majstrovstvá Slovenska po sebe. Pre naše úspechy si nás začali pozývať aj zahraničné tímy na svoje turnaje a memoriály. Povyhrávali sme aj pomerne veľa oblastných súťaží a rôznych memoriálov.

Bol si už na turnajoch aj v zahraničí?

Na zahraničných turnajoch som bol niekoľkokrát. Boli sme dvakrát pozvaní do Maďarska, konkrétne na turnaje do Győri a v Pécsi. V roku 2019 sme boli pozvaní na medzinárodný turnaj do Vancouvra, kde sme dosiahli pekný výsledok - druhé miesto. V minulom roku som sa do Chorvátska vrátil dokonca dvakrát, a to na sústredenie organizované klubom a na medzinárodný turnaj na Makarskej. Pokiaľ vyhráme kvalifikáciu, tak sa tento rok dostaneme do Čiernej Hory, kde sa budú konať Majstrovstvá Európy vo vodnom póle pätnásťročných.

Stíhaš zladit' šport a školu?

Zladit' šport so školou je trošku náročnejšie kvôli našim tréningom. Niekedy sú tréningy kratšie niekedy dlhšie. Veľkú rolu hrá aj čas tréningov. Pokiaľ je tréning neskôr, tak to väčšinou dopadne tak, že úlohu väčšinou stihnem napísať. Voľný čas na kamarátov alebo na hry

mi nezostáva. Ale aj tak si myslím, že sa to dá stíhať. Musíme len pre to niečo obetovať - napríklad tie hry alebo chodenie po vonku s kamarátmi.

Budeš sa vodnému pólu venovať aj naďalej? V budúcnosti?

Rád by som sa vodnému pólu venoval. Pokiaľ to, samozrejme, môj zdravotný problém dovolí. Mám menší problém s chrbticou a počas zápasu vie niekedy narobiť veľké bolesti. Ale aj napriek bolestiam hrám ďalej a snažím sa vyliečiť. Určite by bolo ťažké zahodiť za hlavu niečo, čomu som venoval veľa môjho času.

Čo by si odporučil mladým chlapcom, ktorí by sa radi tomuto športu venovali?

Nielen chalani, ale aj baby! Veľmi vám odporúčam, aby ste to skúsili. Je to super šport a vďaka tomu, že je vodné pólo vo svete pomerne známe, máte tak aj možnosť dostať sa v pomerne mladom veku do rôznych krajín a nabrať tak skúsenosti a

pekné spomienky. Určite sa nevzdávajte! Pokiaľ budú na vás tréneri niekedy nahnevaní, nič si z toho nerobte, chcú len, aby ste mali dobré základy pre tento šport a aby ste sa mohli postupne zlepšovať. Určite je dôležité aj myslieť na to, či ste ochotní to skúsiť a vymeniť niektoré víkendy strávené v pokoji za zápasy.

Sme šikovní, na hodinách zvládneme aj toto...

Na hodinách slovenského jazyka s pani učiteľkou PhDr. Janou Nemčekovou si žiaci šiesteho ročníka vytvorili vlastné bájky a rozprávky. Páčia sa vám?

Barbora Pastieriková – Bájka o medveďovi

Bol raz jeden medveď, ktorý žil s mamou. Mama ho v kuse krmila. Myslel si, že to tak bude navždy. Ale nebolo. Mama ho prestala krmiť a začala ho učiť chytať ryby. To sa medveďovi ale nepáčilo. Jemu sa to nechcelo, lebo bol lenivý. Jedného dňa však mama ochorela. Nevládala sa o medveďa starať. Medveď bol nešťastný. „Ako ja teraz prežijem? Kto mi bude nosiť potravu?“ Ryby chytať nevedel, lebo sa to nenaučil, keď bol malý. **PONAUCENIE:** Kto prúťik neohýba, ťažko ho zohne.

Sofia Hájovská – O princeznej, ktorá sa zachránila sama

Bola raz jedna veľmi pyšná princezná. Volala sa Saša. Princezná Saša sa jazdilana koni popri rieke. Zrazu z kríkov vybehol obrovský drak, ktorý ju zhodil z koňa. Princezná padla rovno pred draka. Okolo išiel princ Krasoň. Keď uvidel princeznú Sašu ako spadla z koňa, zľakol sa a utiekol. Saša ležala na chodníku a vedľa nej bol meč. Meč vzala do ruky a vpichla ho drakovi rovno do chvosta. Drak završštal a zostala z neho iba malá jašterička. Princezná vstala, hodila meč pod jaskyňu do trávy, nasadla na koňa a už jej nebolo. Nenadarmo sa vraví, že ženy sú zručnejšie ako muži.

Na hodinách výtvarnej výchovy s pani učiteľkou Mgr. Erikou Cipovou a hodinách informatiky s pani učiteľkou Mgr. Danou Ťažiarovou sme si pripomenuli sviatok sv. Valentína.

Deň sv. Valentína nie je len sviatkom zaľúbených. Je to aj príležitosť prejaviť blízkym ľuďom

podporu, náklonnosť či vďačnosť. Mnohí žiaci napísali „valentínky“ s milými slovami svojim kamarátom a učiteľom, či rodičom.

Na hodinách techniky s pánom učiteľom Mgr. Richardom Lackom urobili piataci takéto skvelé palacinky. Ak sme vám narobili chůťky, nebojte sa, vypýtali sme pre vás recept. Ale psst, nikomu ho neprehrádzajte!

Suroviny:

- 500 ml mlieka
- 10 PL hladkej múky
- 1 balenie vanilkového cukru
- 2 celé vajcia
- štipka soli

Inštrukcie:

Nachystáme suroviny a dáme ich do jednej misky. Rozmiešame. Cesto necháme chvíľu postáť.

Vymastíme si panvicu s olejom, poriadne rozohrejeme panvicu a môžeme začať piecť. Upečené palacinky ochutíme. Najlepšie nutelou :)

Na hodinách angličtiny s pani učiteľkou Mgr. Simonou Ďurákovou vytvorili siedmci pár anglických vtipov. Zaručene vám zlepšia náladu. Teda ak viete po anglicky.

How do you call a fish without an eye?

(a fish)

Why shouldn't you give Elsa a balloon?

(Because she will let it go)

Why is the bees hair always sticky?

(Because they use honeycombs)

Why is the sea polite?

(Because it waves)

Why did the man fall into the well?

(Because he couldn't see that well)

Why couldn't the bicycle stand up by itself?

(Because it was too tired)

What is green and has wheels?

(Grass and I lied about the wheels)

Have you heard the rumour about butter?

(I'm not gonna spread it)

Na hodinách hudobnej s pani učiteľkou Mgr. Art. Tatianou Tonhajzerovou si žiaci 7.A vymysleli nové slová pesničiek na známe melódie. Podľa mňa z nich mala radosť aj ich slovenčínarka, lebo sú rovnako dobré ako originály, čo poviete?

N. Turčanová, Z. Hájovská, 7.A

Prší, prší, len sa leje

nezatváraj milá dvere

milá má, duša má

nezatváraj pred nama

Keď som išiel od Zuzičky

štrngali nám podkovičky

štrngali, brngali,

sivé očka plakali

Cestuj, cestuj do Paríža

pozeraj sa z lietadla,

podme tam, za svetom

a kochať sa výhľadom.

Tam v Paríži je svet krásny,

stretli sme aj malé mačky,

bagety, pečivo

papkali sme poctivo.

Z. Bartošová, V. Čavojská, 7.A

Páslo dievča pávy

v tom zelenom háji

prišli k nemu dva mládenci

pod ty dievča s nami.

Keď ja s vami pôjdem

kde ja pávy pohnem

pusť tie pávy dolinami

pod ty dievča s nami.

Išla by ja s vami

keby nie tie pávy

pusť tie pávy dolinami

a ty pôjdeš s nami.

Išiel som ja k šenku,

našiel som si Lenku,

to dievča šumné zdravé,

kopalo studienku.

Keď ju dokopala,

zobrala si pána

ten pán veľký, šuhaj tenký,

zradil dievča veľmi.

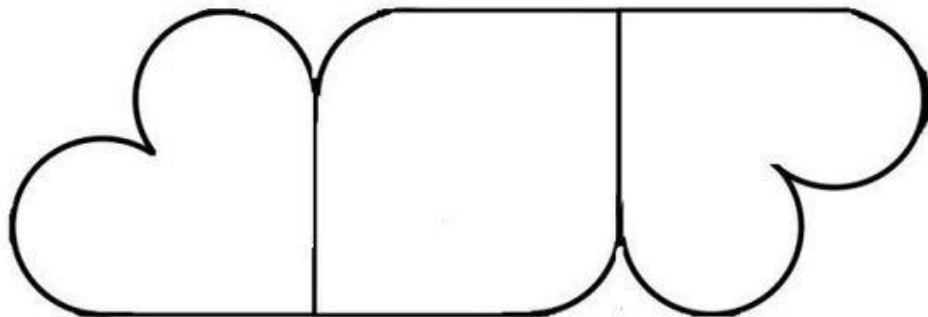
Lenka utekala,

od nášho pána

utekala dolinami

na jarmok hneď zrána.

Na hodinách výtvarnej výchovy s pani učiteľkou Ing. Emiliou Kováčovou tvorili žiaci piateho ročníka zimnú krajinku, krásne fašiangové masky a valentínske pozdravy. Pani učiteľka pridáva aj krátky obrázkový návod a šablónu, aby ste si pozdravy vedeli vytvoriť aj doma. A nemusia byť len k Dňu sv. Valentína.

päťdesiatdva vnukov a tristošesťdesiatpäť pravnukov. Každý deň umrel mu jeden pravnuček, každých sedem dní jeden vnuk, každý mesiac jeden syn; a keď títo pomreli, umrel aj otec.

(ind, endžýt, ecaisem, koR)

Biela som, keď sa narodím, odrastená bývam zelená, a na starosť červená alebo čierna, a hoci mám srdce ako kameň, predsa ľúbi ma mladý i starý. (aňšereČ)

Zasmejme sa, nech je deň krajší ...

Učiteľka sa pýta:

- Deti brali sme časovanie sloviac. Budem sa vydávať. Aký je to čas? Jožko odpovedá:
- Najvyšší!!!

Na hodine chémie učiteľ položí otázku:

- Čo sa vyparuje rýchlejšie než voda?
- Peniaze, - hlási sa Janko, - sú to peniaze!

Učiteľka na biológii:

- Tibor, ako je samica leva?
- Levica.
- Mário, ako je samica tigra?
- Tigrica.
- Jožko, ako je samica hada?
- No predsa HADICA.

Na hodine zemepisu

“Nikol, pod' k tabuli a ukáž nám na mape kde je Amerika!”

A Nikol ukázala na mape kde je Amerika. A učiteľka pokračuje a pýta sa žiakov v triede:

“Kto objavil Ameriku?”

Žiaci odpovedajú:

“Nikol!”

Čo nám veštia pranostiky na február a na marec?

23. 2.

Keď je pekne na Romana, býva žatva požehnaná.

24. 2.

Svätý Matej ľady láme, ak ich nenájde, hneď ich narobí. Ak prší na Mateja, urodia sa zemiaky.

Svätý Matej zimu trätí, alebo bohatí.

27. 2.

Ak je mráz na svätého Gabriela, bude žatva veselá.

7. 3.

Na sv. Tomáša sneh mäkne a je z neho kaša.

12. 3.

Na Gregora hory hučia, gazdovia ešte štyri týždne doma čučia.

19. 3.

Koľko dní pred Jozefom teplo, toľko po ňom zima.

Keď na Jozefa vietor fučí, aj týždeň potrvá.

Ak máš v marci líku vytopenú, nič si z toho nerob, zaraduj sa senu.

Studený marec, mokrý máj - bude humno ako raj.

Poznáš svoju obec?

1) Obec Lehota pod Vtáčnikom vznikla spojením:

- a) Veľkej Lehoty a Malej Lehoty
- b) Veľkej Lehoty a Sivého Kameňa
- c) Malej Lehoty a Podhradia

2) Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku:

- a) 1985
- b) 1388
- c) 1563

3) Obecný futbalový klub v Lehote pod Vtáčnikom sa volá:

- a) TJ Lehota
- b) FK Lehota
- c) TJ Baník

4) Kostol je zasvätený:

- a) sv. Cyrilovi a Metodovi
- b) sv. Barbore
- c) sv. Michalovi Archanjelovi

5) Rozloha obce je:

- a) 10 456 ha
- b) 2787 ha
- c) ani jedna možnosť nie je správna